

ÎNCHEIERE

18 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând cererea Societății cu Răspundere Limitată „Dita EstFarm”, reprezentată de avocatul Vasile Josan, privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Bălți pentru examinarea cererii depuse de către „Bio-Labs” (Pvt) Ltd privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine, eliberarea titlului executoriu și compensarea cheltuielilor de judecată,

constată:

La 14 aprilie 2021 „Bio-Labs” (Pvt) Ltd a depus cerere privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine din 24 iunie 2020, în cauza nr. 600572.2019, pronunțată de Instituția de Arbitraj a Camerei Elvețiene, or. Zurich, Elveția, și semnată de Arbitrul Unic Dr. Simon Gabriel prin care s-a respins integral acțiunea înaintată de către SRL „Dita EstFarm” privind încasarea prejudiciului în urma livrării produselor defecte și s-a încasat din contul SRL „Dita EstFarm” în beneficiul „Bio-Labs” (Pvt) Ltd costurile și cheltuielile de arbitraj.

Prin încheierea din 01 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea depusă de „Bio-Labs” (Pvt) Ltd privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine, eliberarea titlului executoriu și încasarea cheltuielilor de judecată.

Curtea Supremă de Justiție prin decizia din data de 08 decembrie 2021 a admis recursul înaintat de către „Bio-Labs” (Pvt) Ltd, reprezentată de avocatul Mihail Sîlța, a casat încheierea din 01 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău și a restituit cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În cadrul ședinței de judecată din data de 03 mai 2022 SRL „Dita EstFarm”, reprezentată de avocatul Vasile Josan, a înaintat, în temeiul art. 43, alin. (4) din Codul de procedură civilă, cerere de strămutare a cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Bălți.

În motivarea cererii SRL „Dita EstFarm”, reprezentată de avocatul Vasile Josan, a menționat caracterul părtinitor și lipsit de imparțialitate a judecătorilor Curții de Apel Chișinău la examinarea cauzelor privind recunoașterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine, rezultat din tendința de a respinge toate obiecțiile debitorilor.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge cererea SRL „Dita EstFarm”, reprezentată de avocatul Vasile Josan, privind strămutarea

cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Bălți din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 43, alin. (2), lit. f) din Codul de procedură civilă instanța strămută cauza la o altă instanță dacă există bănuiele că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

Aliniatul 4 al aceluiași articol prevede că strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin. (2), lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea protocolară din data de 03 mai 2022 a remis cauza la Curtea Supremă de Justiție pentru examinarea cererii de strămutare a pricinii la o altă instanță egală în grad cu Curtea de Apel Chișinău.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele invocate în cererea de strămutare și cadrul legal aplicabil speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele invocate de către SRL „Dita EstFarm”, reprezentată de avocatul Vasile Josan, ca temei de strămutare a cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Bălți, nu pot fi încadrate în temeiul prevăzut la art. 43, alin. (2), lit. f) din Codul de procedură civilă, fiind vădit neîntemeiate și declarative. În condițiile speței aceste argumente nu și-au găsit confirmare, fiind doar la nivel de suspiciuni în imparțialitate a întregului corp judecătoresc din cadrul Curții de Apel Chișinău, fără a indica motivele de fapt și de drept, pe care se întemeiază suspiciunea, cu anexarea probelor concludente și pertinente, ce justifică acest fapt.

La aspectul dat, urmează a fi notat că în vederea asigurării dreptului participanților la proces la o instanță de judecată imparțială, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, legiuitorul a prevăzut la art. 50, art. 52 și art. 56 din Codul de procedură civilă dreptul participanților la proces de a înainta cerere de recuzare în baza temeiurilor prevăzute la art. 50 din același cod. Numai în situația când din motivul recuzării și/sau abținerii mai multor judecători ai Curții de Apel Chișinău, substituirea judecătorilor ar deveni imposibilă, instanța ierarhic superioară ar avea dreptul să strămute prezenta cauză la o altă instanță egală în grad, situație ce în prezent nu se atestă.

În acest sens, Colegiul reține prevederile art. 2.5 din Principiile de la Bangalore, care stipulează că judecătorul se va abține să soluționeze orice dosar pe care constată că nu îl va putea judeca într-o manieră imparțială sau în care unui observator rezonabil i s-ar putea părea că judecătorul nu este capabil să judece imparțial. Printre astfel de cazuri, fără însă ca înșiruirea să fie completă, se numără următoarele: cazul în care judecătorul are o predispoziție sau o prejudecată efectivă cu privire la una dintre părți sau în care judecătorul cunoaște personal fapte relevante pentru proces; cazul în care, anterior, judecătorul a avut calitatea de avocat sau a fost audiat ca martor în acel dosar; cazul în care judecătorul sau un membru al familiei sale are un interes economic în rezultatul procesului.

În hotărârea pe cauza Kyprianou împotriva Cypru (73797/01, 15 decembrie 2005, § 121), Curtea a rezumat principiile care reies din jurisprudența sa cu privire la imparțialitatea instanței judecătorești după cum urmează: „Curtea reiterează, în primul rând, că într-o societate democratică este de o importanță fundamentală ca instanțele judecătorești să inspire încredere populației și, în primul rând, acuzatului,

în cazul procedurilor penale. În acest sens, articolul 6 cere instanței, care cade sub incidența sa, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putând fi probată în diferite moduri.

Astfel, Curtea în cauza Piersack împotriva Belgiei (1 octombrie 1982, § 427) face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză, și o abordare obiectivă, adică determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens (a se vedea cauza Grieses împotriva Marii Britanii, 16 decembrie 2003, 57067/00).

În ceea ce privește al doilea test, atunci când testul se aplică unui complet de judecători, aceasta înseamnă că este necesar de a stabili dacă, pe lângă comportamentul personal al oricărui dintre membrii aceluși complet, există fapte care pot fi stabilite și care pot trezi dubii în ceea ce privește imparțialitatea. În această privință, chiar aparențele pot avea o anumită importanță (a se vedea cauza Castillo Algar împotriva Spaniei și cauza Morel împotriva Franței). Atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănuși că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănușială poate fi obiectiv justificată (a se vedea cauza Ferrantelli and Santangelo împotriva Italiei și cauza Wettstein împotriva Elveției).

În cauza Micallef împotriva Maltei, Curtea a constatat că imparțialitatea trebuie evaluată potrivit unui demers subiectiv, ținându-se seama de convingerea personală și comportamentul judecătorului, adică dacă acesta a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale în cauză și unui demers obiectiv, care constă în a stabili dacă instanța a oferit, în special prin compunerea sa, suficiente garanții pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa.

În acest sens, se reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a susținut întotdeauna că a aplicat demersul subiectiv potrivit căruia „un magistrat este considerat imparțial până la proba contrariului” (cauza Le Compte, Van Leuven și De Meyere împotriva Belgiei, § 58).

Raportând aserțiunile expuse supra condițiilor din speță și argumentelor formulate în susținerea solicitării de a strămuta cauza, Colegiul constată din lucrările dosarului că judecătorul Curții de Apel Chișinău, căruia i-a fost repartizată prezenta cauză spre examinare, nu a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale. Mai mult ca atât, acesta a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială în privința imparțialității sale.

În speță, SRL „Dita EstFarm”, reprezentată de avocatul Vasile Josan, nu a exemplificat împrejurările de ordin obiectiv sau subiectiv concludente ce ar furniza concluzii cu privire la prezența prejudecății judecătorilor Curții de Apel Chișinău, având în vedere că, în spiritul CEDO, orice bănușială de imparțialitate urmează să fie obiectiv justificată. Suspiciunile declarative nu pot servi drept temei de strămutare a cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad pentru judecarea cauzei. Respectiv, SRL „Dita EstFarm”, reprezentată de avocatul Vasile Josan, nu a demonstrat că există fapte verificabile care pot pune la îndoială imparțialitatea tuturor judecătorilor Curții de Apel Chișinău.

Din considerentele menționate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea

SRL „Dita EstFarm”, reprezentată de avocatul Vasile Josan, cu privire la strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chişinău la Curtea de Apel Bălţi.

În conformitate cu prevederile art. 43, alin. (2), lit. f) și alin. (4), art. 269-270 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea Săcietății cu Răspundere Limitată „Dita EstFarm”, reprezentată de avocatul Vasile Josan, cu privire la strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chişinău la Curtea de Apel Bălţi pentru examinarea cererii depuse de către „Bio-Labs” (Pvt) Ltd privind recunoaşterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine, eliberarea titlului executoriu și compensarea cheltuielilor de judecată.

Cauza civilă la cererea „Bio-Labs” (Pvt) Ltd privind recunoaşterea și încuviințarea executării silite a hotărârii arbitrale străine, eliberarea titlului executoriu și compensarea cheltuielilor de judecată, se restituie Curții de Apel Chişinău.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Galina Stratulat

Maria Ghervas